

Data publikacji

21 kwietnia 2026

[Plakat - stop nielegalnej eksploatacji_](#)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, w określonych przypadkach możliwe jest wydobywanie piasku i żwiru bez konieczności uzyskania koncesji. Dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy wydobywanie prowadzi osoba fizyczna na potrzeby własne.

Takie wydobywanie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- odbywa się na nieruchomości stanowiącej własność lub użytkowanie wieczyste danej osoby,
- nie jest prowadzone z użyciem środków strzałowych,
- nie przekracza ilości 10 m³ w ciągu roku kalendarzowego,
- nie powoduje zmiany przeznaczenia nieruchomości.

W każdym innym przypadku prowadzenie działalności wydobywczej wymaga uzyskania odpowiedniej koncesji, wydawanej przez właściwy organ administracji (starostę, marszałka województwa lub ministra właściwego do spraw środowiska).

Obowiązek zgłoszenia

Warunkiem legalnego wydobywania na własne potrzeby jest wcześniejsze zgłoszenie zamiaru prowadzenia takich prac. Zgłoszenie należy złożyć pisemnie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem wydobywania do Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach.

Brak zgłoszenia lub przekroczenie dopuszczalnej ilości wydobywania może skutkować naliczeniem tzw. opłaty podwyższonej.

Opłata podwyższona naliczana jest w przypadku:

- braku wymaganego zgłoszenia,
- przekroczenia limitu 10 m³ rocznie,
- naruszenia przeznaczenia nieruchomości.

Jej wysokość ustalana jest według wzoru:

$40 \times \text{stawka opłaty eksploatacyjnej} \times \text{ilość wydobytej kopaliny}$

W 2026 roku stawka opłaty eksploatacyjnej za piasek i żwir wynosi 0,92 zł za tonę.

Opłatę należy uiścić w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna. Środki trafiają do gminy oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Gruntowa pompa ciepła to instalacja służąca do ogrzewania budynków oraz podgrzewania wody użytkowej. System ten wykorzystuje energię cieplną zgromadzoną w gruncie, którą pobiera za pomocą specjalnego wymiennika ciepła.

Wymiennik ten może być wykonany jako:

- poziomy - ułożony płytko pod powierzchnią gruntu na dużej powierzchni,
- pionowy - w formie odwiertów sięgających w głąb ziemi.

W przypadku instalacji pionowych konieczne jest wykonanie odwiertów geologicznych.

Zasady wykonywania odwiertów regulują przepisy ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Wymagane formalności zależą od głębokości prac:

- do 30 metrów - co do zasady nie jest wymagane zgłoszenie, o ile teren nie znajduje się na obszarze górniczym,
powyżej 30 metrów - konieczne jest przygotowanie projektu robót geologicznych przez uprawnionego geologa i zgłoszenie go do starostwa; brak sprzeciwu w ciągu 30 dni oznacza możliwość rozpoczęcia prac,
- powyżej 100 metrów lub na terenach górniczych - wymagane jest zatwierdzenie planu robót geologicznych przez właściwy organ.
Po zakończeniu prac inwestor ma obowiązek sporządzenia dokumentacji geologicznej w terminie do 6 miesięcy.

Powyższe informacje mają na celu ułatwienie mieszkańcom zrozumienia obowiązujących przepisów oraz prawidłowe przygotowanie się do planowanych prac związanych z wydobywaniem kopalin lub instalacją systemów geotermalnych.

Źródło: Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach

ulotka_informacyjna2-1.pdf pdf, 2.07 MB [Pobierz ulotka_informacyjna2-1.pdf](#)

wzor_zawiadomienia.pdf pdf, 345.87 KB [Pobierz wzor_zawiadomienia.pdf](#)

[Wszystkie aktualności](#)